

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Kritisch sociologisch onderzoek

Laar, S. van; Jorna, F.

Citation

Laar, S. van, & Jorna, F. (1989). Kritisch sociologisch onderzoek. *Bestuurskundige Berichten*, 4(2), 16-17.
Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233177>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233177>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

KRITISCH SOCIOLOGISCH ONDERZOEK

Even ter illustratie: een willekeurige maandagochtend, negen uur, een opkomst van pakweg 200 man. Een woensdagmiddag, vijf uur, hoorcollege Theoretische Sociologie van drs. C.A.M. Keers "opkomst" van slechts 15 man. Toch geen gering verschil, zo zou je het voorzichtig kunnen uitdrukken.

Waarom blijven hoe langer hoe meer propedeusestudenten wel weg bij hoorcolleges Sociologie en niet bij de hoorcolleges van andere vakken? De oorzaak hiervan ligt niet alleen bij de studenten, dat is inmiddels wel overduidelijk.

Je hoeft niet lang na te denken om een aantal mogelijke oorzaken te kunnen noemen: zowel roostertechnisch als didactisch gezien lijkt er een aantal dingen mis te zijn met de hoorcolleges Theoretische Sociologie.

De wijze waarop deze cursus in het rooster van propedeusestudenten is ingedeeld is allerbelabberdst: het hoorcollege vindt plaats tussen vijf uur 's middags en zeven uur 's avonds, precies het tijdstip waarop de Leidse mensae geopend zijn. Dit houdt in dat studenten, die om een of andere reden geen mogelijkheid zien te koken, voor het avondeten afhankelijk zijn van (studenten)restaurantjes die echt niet allemaal even goedkoop zijn als de mensae. Het tijdstip van het hoorcollege jaagt hen op hoge kosten en zo is er hier dus haast sprake van een vorm van verkapte discriminatie.

Voor studenten die buiten Leiden wonen, komt daar nog een tweede probleem bij: aangezien woensdagochtend tussen negen uur en elf uur een hoorcollege Methoden en Technieken wordt gegeven, zijn zij gedwongen de hele dag in Leiden door te brengen. Elke woensdag studeren in de U.B. of bij iemand op bezoek gaan is niet bepaald ideaal.

De ernstigste en kwalijkste oorzaken (de kwaliteit van onderwijs is immers een groot goed waaraan de grootst mogelijke aandacht besteed moet worden) liggen echter in de wijze waarop er college gegeven wordt. Een goed hoorcollege voor propedeusestudenten hoort in onze ogen duidelijk opgebouwd te zijn zijn, waarbij de opbouw van te voren wordt aangegeven. De stof die voor het college verwerkt is, hoort te worden behandeld en toegelicht; uitstapjes buiten de stof dienen een verhelderende werking te hebben of op zijn minst interessant te zijn. Bovendien moeten zij duidelijk aangekondigd worden. De docent moet zich goed voorbereid hebben, zodat tijdens de colleges geen tijd spild hoeft te worden aan het zoeken naar de juiste formulering of visualisaties.

De hoorcolleges Theoretische Sociologie schieten tekort op al deze punten: de wijze waarop de colleges gegeven worden is niet alleen chaotisch, het is zelfs alsof er geen enkele voorbereiding plaatsvindt. Alle structuur ontbreekt, het hele college lijkt één groot onaangekondigd uitstapje buiten de stof, wat des te ironischer is daar er expliciet vermeld is dat er slechts

getentamineerd zal worden over de gelezen stof en niet over datgene dat daarbuiten nog in de hoorcolleges behandeld is. De presentatie is er één van uitgeblust enthousiasme op een fluisterton, wat leidt tot onverstaanbaarheid.

Nu kan men natuurlijk aanvoeren dat Sociologie nu niet direct een vak is dat door de propedeusestudenten interessant wordt geacht, wat mede veroorzaakt is door de negatieve beeldvorming in de afgelopen decades. Maar wat is dan toch de oorzaak van het feit dat de gemiddelde opkomst in dit semester slechts 1/10 bedraagt van de gemiddelde opkomst in het vorige semester, toen Prof. dr. mr. Schuyt de cursus Empirische Sociologie gaf? Dit zegt, naar onze mening, meer dan genoeg.

De conclusie dat ingrijpende veranderingen inderdaad zeer noodzakelijk zijn, lijkt ons niet overdreven. De roostertechnische planning moet beter kunnen: gepoogd moet worden colleges tussen vijf uur 's middags en zeven uur 's avonds te vermijden.

Een verandering in de voorbereiding, presentatie en opzet van de hoorcolleges Theoretische Sociologie is beslist urgent en kan ook gemakkelijk gerealiseerd worden. In dit kader lijkt een kleine didactische cursus voor elke docent niet overbodig, zodat bijvoorbeeld nutteloze verspilling van tijd aan experimenten op het bord tot het verleden behoort. Een goede wetenschapper maakt nog geen goede docent, en over slechte wetenschappers zullen we het hier maar niet hebben.

We weten dat gelijksoortige kritiek al eerder geleverd is, maar deze is toen niet opgepikt. Alleen al het feit dat deze kritiek nu weer de kop opsteekt, geeft wel aan dat het om een serieuze zaak gaat; en serieuze zaken verdienen een serieuze aanpak, niet dan???

Saskia van Laar en Frans Jorna

STAGE- BERICHTEN

Stageberichten is een nieuwe serie die aandacht besteedt aan de stages bij bestuurskunde. Als inleiding hierop kun je in dit nummer het verhaal lezen van stagecoördinator Waalkens, die alle kanten van de stage belicht. In het vervolg zal telkens een stagiaire aan het woord worden gelaten die over zijn of haar ervaringen vertelt.

Bij de opzet van het onderwijsprogramma van bestuurskunde is vanaf het begin gedacht aan een stageonderdeel, maar dit gebeurde wel vanuit een bepaalde invalshoek. Het moest duidelijk aansluiten bij een probleemstelling en eindscriptie en niet zomaar een werkervaring op zich worden. Dit heeft enkele belangrijke consequenties. Als je aan je stage wilt beginnen moet je je D1 en D2 helemaal afgerond hebben plus het integratieproject in D3. Hierin wordt o.a. de voorlopige probleemstelling geformuleerd. Bovendien kun je niet zomaar een stage bij bureau X in je hoofd hebben, zonder met argumenten te onderbouwen wat je daar wilt onderzoeken.

Het voordeel van deze aanpak is dat de studie een wetenschappelijke ondergrond krijgt. Bestuurskunde heeft namelijk nog altijd het imago van een praktijkgerichte studie, die weinig wetenschappelijke ondergrond heeft. Ook voor de studenten zelf is het prettiger beter voorbereid te zijn, om de nodige ontsparingen te voorkomen.

Tijdens de stage krijg je een begeleidend docent toegewezen. Om het geheel tussentijds te evalueren zijn er "terugkomdagen". Eens per maand komt een groep stagiaires bijeen en wisselt ervaringen uit. Hoewel men goed nadenkt over de opzet